

Parlamentul
Republicii Moldova

267-04 nr. 442
14 noiembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Comisia securitate națională,
apărare și ordine publică

RAPORT DE EVALUARE EX-POST JURIDICĂ a Legii nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terrorismului și modul de aplicare a sancțiunilor

Actul evaluat: Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

Intervalul de timp pentru evaluare: anul 2024.

Responsabil de întocmirea raportului: Iurie Cojocaru, consultant principal din cadrul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, tel: 022 820 577.

În temeiul art. 13 alin. (2) și art. 111 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, a Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor normative (în continuare - *Metodologie*), aprobată de către Biroul permanent al Parlamentului prin Hotărârea nr. 2 din 07.02.2018 și a Ghidului metodologic privind evaluarea ex-post a actelor normative, aprobat prin Hotărârea Biroul permanent al Parlamentului nr. 8 din 14.02.2024, Direcția generală juridică a efectuat evaluarea ex-post juridică asupra organizării executării dispozițiilor Legii nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (în continuare - Legea nr. 75/2020), și comunică următoarele.

Necesitatea evaluării se bazează pe dispoziția pct. 2.4.1. din Metodologie, ținându-se cont, că termenul de executare a prevederilor Legii nr. 75/2020 constituie mai mult de un an de la intrarea în vigoare a acesteia.

Reținem că Legea nr. 75/2020 este inclusă în Anexa nr. 2 a *Planului de evaluare ex-post a actelor normative pentru anul 2024*, aprobat prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 30/2023.

I. OBIECTIVELE EVALUĂRII

Prezenta evaluare are la bază următoarele obiective:

1. Stabilirea, dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 75/2020;

2. Identificarea existenței unor obstacole de ordin juridic în aplicarea Legii nr. 75/2020;

3. Verificarea, dacă normele Legii nr. 75/2020 au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

II. COLECTAREA DATELOR ȘI IDENTIFICAREA SURSELOR DE REFERINȚĂ

Pentru colectarea și analiza datelor și informațiilor necesare, în procesul de evaluare ex-post juridică a Legii nr. 75/2020 s-au utilizat următoarele instrumente și surse de date și informații:

- baza de date a legislației naționale e-LEX, www.legis.md;
- pagina web oficială a Guvernului Republicii Moldova (www.gov.md);
- pagina web oficială a Curții Constituționale (www.constcourt.md);
- pagina web oficială a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (<https://spscb.cna.md/ro>),
- pagina web oficială a Băncii Naționale (www.bnm.md);
- pagina web oficială a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (www.cnpf.md);
- Monitorul Oficial al Republicii Moldova (Legile Republicii Moldova, Hotărârile Guvernului, Hotărârile Curții Constituționale, ș.a.);
- informația prezentată de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Comisia Națională a Pieței Financiare, Banca Națională (se anexează la prezentul Raport).

III. INFORMAȚII GENERALE DESPRE ACTUL EVALUAT

Legea nr. 75/2020 a fost adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova la data de 21.05.2020, ulterior a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 142-146, art. 260, din 12.06.2020, aceasta fiind și data intrării în vigoare.

În vederea instituirii cadrului normativ național referitor la procedura de constatare a încălcărilor legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului de către entitățile raportoare, reprezentanții acestora, precum și a modului de aplicare a sancțiunilor, Legea nr. 75/2020 transpune parțial Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018, în conformitate cu art. 35 alin. (2) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Scopul Legii nr. 75/2020 este asigurarea securității statului, protejării sistemului național financiar-bancar, financiar-nebanca și a liber-profesioniștilor, apărării drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului.

Totodată, menționăm că Legea nr. 75/2020 a fost supusă modificării de 2 ori din momentul intrării în vigoare prin:

- Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 66/2023;
- Legea pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate a Băncii Naționale a Moldovei) nr. 174/2024.

La fel, menționăm că recent Guvernul a elaborat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative cu numărul unic 764/MJ/2024, care propune amendări la Legea nr. 75/2020 și Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, și care este în proces de avizare.

Domeniul evaluării: securitatea statului, organizarea mecanismul economic-financiar.

Beneficiarii direcți ai Legii nr. 75/2020 sunt:

- entitățile raportoare (bănci, unități de schimb valutar, societăți de investiții, societăți de registru, Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, asiguratorii sau reasiguratorii și intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări, administratorii fondurilor de pensii facultative, societăți de administrare a investițiilor, organizații de creditare nebanară, asociațiile de economii și împrumut, agenți imobiliari; societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică și furnizorii de servicii poștale; avocații, notarii, administratorii autorizați, executorii judecătorești și alți liber-profesioniști ș.a.

- organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare (Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare;

- persoanele fizice și juridice participante la sistemul național financiar-bancar, financiar-nebancaș și a liber-profesioniștilor.

IV. ANALIZA DATELOR ȘI INFORMAȚIILOR COLECTATE

Se va analiza informația colectată în raport cu obiectivele trasate în prezentul raport.

OBIECTIVUL 1: Stabilirea, dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 75/2020.

Prevederile legale	Acțiuni realizate/nerealizate
<p>Articolul 6. Planificarea procedurii de control</p> <p>...</p> <p>(5) Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, care dețin competențe de efectuare a controalelor la entitățile supravegheate, furnizează Serviciului:</p> <p>a) planurile anuale de control, până la data de 31 decembrie a anului care precedă controlul, precum și actualizările planurilor, în termen de 14 zile de la aprobarea acestora;</p> <p>b) notificarea privind controlul inopinat intenționat, până în ziua începerii controlului, cu excepția cazului în care controlul rezultă din planul de control actualizat;</p> <p>c) informația privind rezultatele controlului, în cazul constatării încălcării de către entitățile raportoare a prevederilor legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în termen de 14 zile de la data întocmirii actului de control.</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <p>În informațiile prezentate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Comisia Națională a Pieței Financiare, Banca Națională anexate la prezentul Raport, se evidențiază despre colaborarea acestor entități, precum furnizarea planurilor anuale de control și a informației privind rezultatele controalelor.</p> <p>În această privință, CNPF vine cu unele propuneri de modificare a articolelor 6 alin. (5) lit. c), 27, 31, 37, 41 din Legea nr.75/2020.</p>

<p>Art. 64. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>...</p> <p>(3) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege; 	<p>Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea nr. 216/2022 pentru modificarea Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare; - Legea nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative; - Legea nr. 174/2024 pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate a Băncii Naționale a Moldovei)
<ul style="list-style-type: none"> - va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia. 	<p>Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 7/2021 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ținere a Registrului electronic al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, format de Sistemul informațional automatizat de informare și comunicare privind prevenirea și combaterea spălării banilor; - Hotărârea Guvernului nr. 911/2022 pentru aprobarea Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030; - Hotărârea Guvernului nr. 955/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional "Registrul de stat al unităților de drept"; - Hotărârea Guvernului nr. 838/2023 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind deetatizarea proprietății publice); - Hotărârea Guvernului nr. 884/2023 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 299/2018 cu privire la aprobarea structurii și efectivului-limită ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; - Hotărârea Guvernului nr. 935/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de implementare a sancțiunilor financiare aferente activității teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă; - Hotărârea Guvernului nr. 68/2024 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (privind administrarea proprietății publice) nr. 68/2024; - Hotărârea Guvernului nr. 74/2024 cu privire la serviciul guvernamental de identificare a persoanei de la distanță.

Informația privind realizarea/nerealizarea acțiunilor în termenii stabiliți

Nr. acțiuni realizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Nr. acțiuni nerealizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Gradul de realizare a actului normativ, % (acțiuni realizate* 100/acțiuni totale)	Nr. acțiuni realizate în termenul stabilit de actul normativ	Nr. acțiunilor realizate cu depășirea termenului de până la 2 ani	Nr. acțiunilor realizate cu depășirea termenului mai mult de 2 ani
3	0	100%	1	2	0

OBIECTIVUL 2: Identificarea existenței unor obstacole de ordin juridic în aplicarea Legii nr. 75/2020

În procesul executării și implementării Legii nr. 75/2020 nu au fost identificate neconcordanțe în aplicarea Legii nr. 75/2020.

Însă, sunt de reținut constatările Comisiei Naționale a Pieței Financiare prezentate în Scrisoarea 08-1/3081 din 23.09.2024 și anexată la prezentul Raport, unde sunt menționate neconcordanțe în privința articolelor 6 alin.(5) lit. c), 27, 31, 37, 41 din Legea nr.75/2020.

OBIECTIVUL 3. Verificarea, dacă prevederile Legii nr. 75/2020 au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională

De menționat, că Legea nr. 75/2020 nu a făcut obiectul controlului de constituționalitate la Curtea Constituțională.

V. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Urmare a efectuării evaluării ex-post juridice se constată, că modificarea cadrului legal conex Legii nr. 75/2020 a fost realizată și are caracter de realizare continuă (proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative cu numărul unic 764/MJ/2024).

În ceea ce ține de cadrul normativ secundar, acesta a fost supus modificărilor parțial, majoritar rămânând în redacția celui de până la adoptarea Legii nr. 75/2020.

După introducerea în procedură legislativă a proiectului de lege cu numărul unic 764/MJ/2024, se recomandă Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică examinarea propunerilor CNPF în partea ce ține de propunerile de modificare a articolelor 6 alin. (5) lit. c), 27, 31, 37, 41 din Legea nr.75/2020 și clarificarea normelor referitoare la modul de stabilire a persoanei în raport cu care se aplică sancțiunea, întrucât sancțiunile prevăzute de Legea nr. 75/2020 indică sancțiuni atât pentru entitate, cât și pentru persoana cu funcții de conducere sau persoana responsabilă, ceea ce în mod practic este destul de dificil de identificat (citată din Scr. CNPF nr. 08-1/3081 din 23.09.2024).

Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Anexe: 1. Scrisoarea CNPF nr. 08-1/3081 din 23.09.2024; 2. Scrisoarea BNM nr. 28-01106/6/4780 din 30.09.2024
3. Scrisoarea SPCSB nr. 02/1-21-1527 din 08.10.2024.